

No. 31051

**LITHUANIA
and
RUSSIAN FEDERATION**

**Treaty on the basis for relations between States. Signed at
Moscow on 29 July 1991**

Authentic texts: Lithuanian and Russian.

Registered by Lithuania on 21 June 1994.

**LITUANIE
et
FÉDÉRATION DE RUSSIE**

**Traité relatif au fondement des relations inter-États. Signé à
Moscou le 29 juillet 1991**

Textes authentiques : lituanien et russe.

Enregistré par la Lituanie le 21 juin 1994.

[LITHUANIAN TEXT — TEXTE LITUANIEN]

SUTARTIS TARP LIETUVOS RESPUBLIKOS IR RUSIJOS TARYBŲ
FEDERACINĖS SOCIALISTINĖS RESPUBLIKOS DĖL TARP-
VALSTYBINIŲ SANTYKIŲ PAGRINDŲ

Lietuvos Respublika ir Rusijos Tarybų Federacinė Socialistinė Respublika, toliau vadinamos "Aukštosios Susitariančiosios Šalys",

priskirdamos praeičiai įvykius ir veiksmus, kurie kliudė kiekvienai Aukštajai Susitariančiajai Šaliai visiškai ir laisvai įgyvendinti savo valstybinį suverenitetą,

būdamos įsitikinusios, jog TSR Sąjungai pašalinus Lietuvos suverenitetą pažeidžiančias 1940 metų aneksijos pasekmes, bus sudarytos papildomos Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių ir jų tautų tarpusavio pasitikėjimo sąlygos,

nusprendusios abiejų šalių tautų labai savo tarpvalstybinius santykius kurti draugystės, geros kaimynystės, lygiateisiškumo ir abipusės naudos principais pagal visuotinai pripažintas tarptautinės teisės normas,

patvirtindamos savo ištikimybę Suvienytųjų Nacijų Organizacijos Įstatų bei Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo dokumentų tikslams ir principams, skelbdamos savo pasiryžimą laikytis žmogaus teisių tarptautinių normų, susitarė:

1 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys pripažįsta viena kitą pilnateisiais tarptautinės teisės subjektais ir suvereniomis valstybėmis pagal jų valstybinį statusą, įtvirtintą pamatiniuose aktuose, priimtuose Lietuvos Respublikos 1990 metų kovo 11 dieną ir Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos - 1990 metų birželio 12 dieną.

Kiekviena Aukštoji Susitariančioji Šalis pripažįsta kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies neatimamą teisę į valstybinę nepriklausomybę, visišką kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios pilnumą jos teritorijoje.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys įsipareigoja tarpusavio santykiuose nenaudoti jėgos ir grasinimo jėga, nesikišti į viena kitos vidaus reikalus, gerbti suverenitetą, teritorinį vientisumą ir sienų neliečiamybę pagal Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo principus.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys įsipareigoja savo tarpusavio santykiuose sąžiningai laikytis visuotinai pripažintų tarptautinės teisės principų bei normų ir

neprisidėti, kad trečiosios šalys jas pažeistų vienos iš Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių atžvilgiu.

2 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys pripažįsta viena kitos teisę savarankiškai įgyvendinti savo suverenitetą gynybos ir saugumo srityje joms priimtinais formomis, prisidėdamos prie nusiginklavimo ir įtampos mažinimo Europoje proceso, taip pat ir per kolektyvinio saugumo sistemas, o sąveikos šioje srityje formos bus nustatytos atskirame susitarime.

3 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys draudžia įstatymais ir užkerta kelią savo teritorijose kurtis ir veikti organizacijoms bei grupėms, taip pat veikti asmenims, siekiantiems prievarta sunaikinti kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies nepriklausomybę, suverenų valstybingumą ir sugriauti teritorijos vientisumą, prievarta užgrobti valdžią.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys bendradarbiaus, kovodamos su organizuotu ir tarptautiniu nusikalstamumu.

4 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys garantuoja savo piliečiams nepriklausomai nuo jų tautybės ar kitokių skirtumų lygias teises ir laisves.

Lietuvos Respublika garantuoja asmenims, kurie turi teisę į RTFSR pilietybę ir iki 1989 m. lapkričio 3 d. nuolat gyveno bei tebegyvena Lietuvos teritorijoje, ir turi Lietuvos Respublikoje nuolatinę darbo vietą arba kitą teisėtą pragyvenimo šaltinį, teisę laisva valia ir pagal Lietuvos Respublikos įstatymus įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę, netaikydama jiems sėslumo cenzą, lietuvių kalbos mokėjimo ar kokių nors kitokių pilietybės įgijimo sąlygų negu tos, kurios nustatytos visiems kitiems asmenims.

Lietuvos Respublika garantuoja teisę įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę asmenims, kurie turi teisę į RTFSR pilietybę ir į Lietuvą atvyko nuo 1989 m. lapkričio 3 d. iki šios Sutarties pasirašymo dienos ir nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje, ir turi nuolatinę darbo vietą Lietuvos Respublikos įmonėse, įstaigose ir organizacijose arba kitą teisėtą pragyvenimo šaltinį. Šie asmenys turi teisę įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę laisva valia ir Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Nurodytiems asmenims netaikomi sėslumo cenzą ir lietuvių kalbos mokėjimo reikalavimai.

Rusijos Tarybų Federacinė Socialistinė Respublika asmenims, kurie turi Lietuvos Respublikos pilietybę arba teisę į šią pilietybę ir šios Sutarties pasirašymo metu nuolat gyvena RTFSR teritorijoje bei turi RTFSR nuolatinę darbo vietą arba kitą teisėtą pragyvenimo šaltinį, garantuoja teisę laisva valia ir RTFSR įstatymų nustatyta tvarka įgyti Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos pilietybę, netaikydama jiems kokių nors kitokių pilietybės įgijimo sąlygų negu tos, kurios nustatytos visiems kitiems asmenims.

Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys savo valią dėl kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies pilietybės įgijimo gali laisvai pareikšti iki dienos, nustatytos atskirame Šalių susitarime.

Tuo atveju, jeigu šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys laisva valia ir remiantis šalies, kurioje jie gyvena, įstatymais bei šio straipsnio nuostatomis neįgyja šalies, kurioje jie gyvena, pilietybės, tai jie turi teisę išsaugoti arba įgyti kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies pilietybę pagal kitos Aukštosiosios Susitariančiosios Šalies įstatymus.

5 straipsnis

Kiekviena Aukštoji Susitariančioji Šalis pagal visuotinai pripažintus tarptautinės teisės principus bei normas savo įstatymuose nustatys teises ir pareigas, kurių atsiradimas siejamas su tos Šalies pilietybės įgijimu.

Kiekviena Aukštoji Susitariančioji Šalis visiems šios Sutarties 4 straipsnyje nurodytiems asmenims, gyvenantiems jos teritorijoje, nepriklausomai nuo jų tautybės garantuoja pilietines ir politines, socialines, ekonomines ir kultūrines teises bei pagrindines žmogaus laisves pagal visuotinai pripažintus tarptautinės teisės principus bei normas ir šalies, kurioje gyvena, įstatymus, taip pat etninėms, religinėms ir kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų teisę kartu su kitais tos pačios grupės nariais arba oficialiai užregistruotos bendruomenės nariais naudotis savo kultūra, išpažinti savo religiją ir atlikti jos apeigas, taip pat vartoti gimtąją kalbą.

Kiekviena Aukštoji Susitariančioji Šalis garantuoja kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies piliečiams ir teisę į šią pilietybę turintiems asmenims, laikinai esantiems jos teritorijoje, visas žmogaus teises ir pagrindines laisves, kurios tokiems asmenims pripažįstamos pagal visuotinai pripažintus tarptautinės teisės principus bei normas ir valstybės, kurioje tie asmenys yra, įstatymus.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys vienos Aukštosios Susitariančiosios Šalies piliečiams, esantiems kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, pagal visuotinai pripažintas tarptautinės teisės normas garantuoja teisę kreiptis teisinės, humanitarinės ir kitokios pagalbos į valstybės, kurios piliečiais jie yra, įgaliotąsias atstovybes.

6 straipsnis

Pripažindamos kiekvienos Aukštosios Susitariančiosios Šalies teisę priimti savus migracijos įstatymus ir vykdyti savarankišką migracijos politiką, Aukštosios Susitariančiosios Šalys šioje srityje kylančius klausimus reguliuos, pagal visuotinai pripažintus tarptautinės teisės principus ir normas ir sudarydamos atskirus susitarimus.

Atskiruose tarpvyriausybinuose susitarimuose taip pat bus reguliuojami migracijos klausimai, susiję su įdarbinimu.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys specialiuose susitarimuose nustatys piliečių, laisvu pasirinkimu persikeliančių iš vienos Šalies teritorijos į kitos Šalies teritoriją, persikėlimo tvarką ir sąlygas, taip pat abipusius įsipareigojimus teikti jiems materialinę ir kitokią pagalbą.

7 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys pripažįsta bendradarbiavimo bei mainų būtinumą kultūros, meno, sveikatos apsaugos, švietimo, mokslo, informacijos, technikos ir kitose srityse.

8 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys mano, jog tikslinga lygiateisiais pagrindais visapusiškai bendradarbiauti tarptautinių santykių srityje.

9 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys pripažįsta būtinumą koordinuoti pastangas, siekiant dalyvauti vieningoje tarptautinėje ekologinio saugumo sistemoje.

10 straipsnis

Ekonominių Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių bendradarbiavimą reglamentuos sutartys ir susitarimai, numatantys didžiausio palankumo režimą.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys palaikys ekonominių tarpusavio santykių plėtotę visuose ūkio valdymo lygiuose, bendrų Rusijos-Lietuvos ir Lietuvos-Rusijos įmonių bei organizacijų steigimą ir veiklą, taip pat privačių verslininkų tarpusavio ryšių vystymąsi.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys iš anksto informuos viena kitą apie ekonominius sprendimus, kurie gali atsiliiepti kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies teisėms ir teisėtiems interesams, abipusiai suderintiems dvišalių santykių srityje.

11 straipsnis

Rusijos Tarybų Federacinė Socialistinė Respublika reiškia savo ypatingą suinteresuotumą, o Lietuvos Respublika prisiima įsipareigojimą prisidėti prie palankių Kaliningrado srities ūkinio ir nacionalinio kultūrinio vystymosi sąlygų išsaugojimo. Šios sąlygos bus sureguliuotos specialiaame Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių susitarime.

12 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys sudarys specialius tarpvyriausybinius susitarimus dėl finansinių valiutinių santykių, bankų, prekybinių mainų, vertybinių popierių judėjimo, mokėjimų, kainų, muitų ir transporto tarifų. Šis sąrašas nėra išsamus. Susitarimuose bus nustatyti perėjimo prie atsiskaitymo pasaulinėmis kainomis mechanizmai ir terminai.

13 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys savarankiškai reguliuoja nuosavybės santykius savo teritorijoje.

Vienos iš Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių valstybinės nuosavybės, juridinių asmenų ir piliečių nuosavybės, esančios kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, teisinį režimą reguliuoja įstatymai tos Aukštosios Susitariančiosios Šalies, kurioje yra ta nuosavybė, jeigu kitko nenumatyta atskiruose Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių susitarimuose.

Nesureguliuotus Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių teritorijose esančios nuosavybės santykių klausimus spręs Aukštosios Susitariančiosios Šalys pagal teisės procedūras dalyvaujant, jei to būtinai reikia, trečiosioms šalims.

Visi kiti nuosavybės santykių klausimai, susiję su Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių interesais, turi būti sureguliuoti atskiruose susitarimuose.

14 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys, užtikrindamos tranzitinius krovinių ir keleivių pervežimus per savo jūrų, upių uostus ir aerouostus, geležinkeliais bei automobilių

keliais ir vamzdynais, sudarys specialų susitarimą dėl krovinių ir keleivių tranzito per savo teritorijas sureguliuavimo be jokios diskriminacijos.

15 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys vykdys tokią ekonominę politiką, kuri padėtų formuotis įvairiems Šalių ryšiams ir integruotis į tarptautinę ekonominę erdvę.

16 straipsnis

Ši Sutartis yra dvišalė ir neličia Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių santykių su trečiosiomis šalimis.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys, sudarydamos papildomus susitarimus, remsis šioje Sutartyje suformuluotais principais.

17 straipsnis

Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių dvišalės konsultacijos šios Sutarties vykdymo klausimais bus rengiamos, kai to prireiks, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

Visi ginčijami klausimai, kurie gali kilti aiškinant ir vykdant šią Sutartį, turi būti sprendžiami atitinkamo lygio dvišalėse konsultacijose.

Kiekviena Aukštoji Susitariančioji Šalis pasilieka teisę konsultacijų keliu pareikšti iniciatyvą pradėti derybas dėl tikslingumo tęsti šios Sutarties ar atskirų jos straipsnių galiojimą.

Abiejų Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių sutikimu šios Sutarties nuostatos gali būti papildomos arba keičiamos Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių nustatyta tvarka.

18 straipsnis

Siekdamos įgyvendinti šios Sutarties nuostatas, tarp jų 4 ir 5 straipsnių, Aukštosios Susitariančiosios Šalys ketina, esant būtinybei ir abipusiam sutarimui, kartu sudarinėti atitinkamas komisijas.

Komisijų, sudaromų remiantis šiuo straipsniu, formavimo ir funkcionavimo tvarką, taip pat jų kompetenciją Aukštosios Susitariančiosios Šalys nustatys specialiuose susitarimuose.

19 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys mano, jog tikslinga apsikeisti įgaliotosiomis atstovybėmis.

20 straipsnis

Ši Sutartis turi būti ratifikuota. Pasikeitimas ratifikaciniais raštais įvyks Vilniuje.

Ši Sutartis įsigalioja pasikeitimo ratifikaciniais raštais dieną.

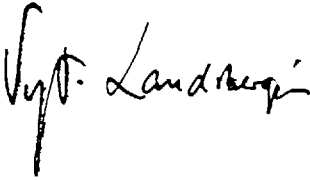
Ši Sutartis sudaroma dešimčiai metų, išskyrus Sutarties 1 straipsnį, kurio galiojimo laikas neribotas.

Sutarties galiojimas po to bus savaime pratęstas tokiam pačiam laikotarpiui, jeigu likus ne mažiau kaip šešioms mėnesiams iki jos galiojimo laiko pabaigos nė viena iš Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių raštu nepraneš, jog ji nori nepratęsti Sutarties arba padaryti joje pakeitimus.

Sudaryta Maskvoje 1991 m. liepos 29 d. dviem egzemplioriais, kiekvienas lietuvių ir rusų kalbomis, ir abu tekstai turi vienodą galią.

Lietuvos Respublikos Vardu:

Rusijos Tarybų Federacinės
Socialistinės Respublikos Vardu:

VYTAUTAS LANDSBERGIS

BORIS JELCIN

[RUSSIAN TEXT — TEXTE RUSSE]

ДОГОВОР ОБ ОСНОВАХ МЕЖГОСУДАРСТВЕННЫХ ОТНОШЕНИЙ МЕЖДУ ЛИТОВСКОЙ РЕСПУБЛИКОЙ И РОССИЙСКОЙ СОВЕТСКОЙ ФЕДЕРАТИВНОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКОЙ

Литовская Республика и Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика, именуемые в дальнейшем "Высокие Договаривающиеся Стороны",

относя к прошлому события и действия, которые препятствовали полной и свободной реализации каждой Высокой Договаривающейся Стороной своего государственного суверенитета,

будучи уверенными, что устранение Союзом ССР нарушающих суверенитет Литвы последствий аннексии 1940 года создаст дополнительные условия доверия между Высокими Договаривающимися Сторонами и их народами,

решив строить свои межгосударственные отношения на принципах дружбы, добрососедства, равноправия и взаимной выгоды в соответствии с общепризнанными нормами международного права на благо народов обеих стран,

подтверждая свою приверженность целям и принципам Устава Организации Объединенных Наций и документов Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе,

свидетельствуя о своей приверженности соблюдению международных норм о правах человека,

договорились о нижеследующем:

Статья 1

Высокие Договаривающиеся Стороны признают друг друга полноправными субъектами международного права и суверенными государствами в соответствии с их государственным статусом, установленным основополагающими актами, принятыми Литовской Республикой 11 марта 1990 года и Российской Советской Федеративной Социалистической Республикой 12 июня 1990 года.

Каждая Высокая Договаривающаяся Сторона признает неотъемлемое право на государственную независимость другой Высокой Договаривающейся Стороны, всю полноту законодательной,

исполнительной и судебной власти другой Высокой Договаривающейся Стороны на ее территории.

Высокие Договаривающиеся Стороны обязуются в отношениях между собой не применять силу или угрозу силой, не вмешиваться во внутренние дела друг друга, уважать суверенитет, территориальную целостность и нерушимость границ в соответствии с принципами Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе.

Высокие Договаривающиеся Стороны обязуются в своих взаимоотношениях добросовестно соблюдать общепризнанные принципы и нормы международного права и не способствовать их нарушению третьими сторонами в отношении одной из Высоких Договаривающихся Сторон.

Статья 2

Высокие Договаривающиеся Стороны признают право друг друга самостоятельно реализовать свой суверенитет в области обороны и безопасности в приемлемых для них формах, содействуя процессу разоружения и снижению напряженности в Европе, в том числе через системы коллективной безопасности, а формы взаимодействия в этой области определяют отдельным соглашением.

Статья 3

Высокие Договаривающиеся Стороны законодательно запрещают и пресекают образование и деятельность на своих территориях организаций и групп, а также деятельность лиц, имеющих целью насильственную ликвидацию независимости, суверенной государственности и территориальной целостности другой Высокой Договаривающейся Стороны или насильственный захват власти.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать в области борьбы с организованной и международной преступностью.

Статья 4

Высокие Договаривающиеся Стороны гарантируют своим гражданам, независимо от их национальности или иных различий, равные права и свободы.

Литовская Республика гарантирует лицам, имеющим право на гражданство РСФСР, которые до 3 ноября 1989 года постоянно проживали и проживают на территории Литвы и имеют в Литовской Республике постоянное место работы или другой законный источник существования, право приобрести гражданство Литовской Республики в соответствии с их свободным волеизъявлением и в порядке, предусмотренном

законодательством Литовской Республики, не устанавливая при этом в отношении их ценза оседлости, знания литовского языка или каких-либо иных условий приобретения гражданства, чем те, которые установлены в отношении всех других лиц.

Литовская Республика гарантирует право приобретения гражданства Литовской Республики лицам, имеющим право на гражданство РСФСР и прибывшим в Литву в период с 3 ноября 1989 года до дня подписания настоящего Договора, которые постоянно проживают в Литовской Республике и имеют постоянное место работы на предприятиях, в организациях и учреждениях Литовской Республики или другой законный источник существования. Данные лица имеют право приобретения гражданства Литовской Республики на основе их свободного волеизъявления и в порядке, предусмотренном законодательством Литовской Республики. К указанным лицам не применяются требования ценза оседлости и знания литовского языка.

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика гарантирует лицам, имеющим гражданство Литовской Республики или право на данное гражданство, которые на момент подписания настоящего Договора постоянно проживают на территории РСФСР и имеют в РСФСР постоянное место работы или другой законный источник существования, право приобрести гражданство Российской Советской Федеративной Социалистической Республики в соответствии с их свободным волеизъявлением и в порядке, предусмотренном законодательством РСФСР, не устанавливая при этом в отношении их каких-либо иных условий приобретения гражданства, чем те, которые установлены в отношении всех других лиц.

Лица, указанные в частях 3 и 4 настоящей статьи, могут свободно изъявить свою волю о приобретении гражданства другой Высокой Договаривающейся Стороны до дня, установленного отдельным соглашением Сторон.

В том случае, если лица, указанные в частях 2, 3 и 4 настоящей статьи, на основе их свободного волеизъявления, законодательства страны проживания и положений данной статьи не приобретают гражданства государства проживания, то они имеют право сохранить или приобрести гражданство другой Высокой Договаривающейся Стороны согласно законодательству этой другой Высокой Договаривающейся Стороны.

Статья 5

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон в соответствии с общепризнанными принципами и нормами международного права

определит своим законодательством права и обязанности, вытекающие из состояния в гражданстве данной Стороны.

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон гарантирует всем лицам, указанным в статье 4 настоящего Договора, проживающим на ее территории, независимо от их национальности, гражданские и политические, социальные, экономические и культурные права и основные свободы человека в соответствии с общепризнанными принципами и нормами международного права и законодательством страны проживания, включая права лиц, принадлежащих к этническим, религиозным и языковым меньшинствам, совместно с другими членами той же группы или официально зарегистрированной общиной, пользоваться своей культурой, исповедовать свою религию и исполнять ее обряды, а также пользоваться родным языком.

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон гарантирует гражданам другой Высокой Договаривающейся Стороны и лицам, имеющим право на данное гражданство, временно находящимся на ее территории, все права и основные свободы человека, которые общепризнанные принципы и нормы международного права и законодательство государства пребывания признают за такими лицами.

Высокие Договаривающиеся Стороны в соответствии с общепризнанными нормами международного права гарантируют гражданам одной Высокой Договаривающейся Стороны, находящимся на территории другой Высокой Договаривающейся Стороны, право обращения за правовой, гуманитарной и иной помощью в полномочные представительства государства, гражданами которого они являются.

Статья 6

Признавая право каждой из Высоких Договаривающихся Сторон на принятие своего иммиграционного законодательства и проведение самостоятельной иммиграционной политики, Высокие Договаривающиеся Стороны будут регулировать возникающие в данной области вопросы в соответствии с общепризнанными принципами и нормами международного права путем заключения отдельных соглашений.

Отдельными межправительственными соглашениями также будут регулироваться вопросы миграции, связанной с трудоустройством.

Высокие Договаривающиеся Стороны специальными соглашениями определяют порядок и условия переселения граждан, переселяющихся в соответствии с их свободным выбором с территории одной из Сторон на территорию другой Стороны, а также взаимные обязательства по оказанию им материальной и иной помощи.

Статья 7

Высокие Договаривающиеся Стороны признают необходимость сотрудничества и обмена в области культуры, искусства, здравоохранения, образования, науки, информации, техники и в других сферах.

Статья 8

Высокие Договаривающиеся Стороны считают целесообразным разностороннее сотрудничество в сфере международных отношений на равноправной основе.

Статья 9

Высокие Договаривающиеся Стороны признают необходимость координировать усилия в целях участия в единой международной системе экологической безопасности.

Статья 10

Экономическое сотрудничество Высоких Договаривающихся Сторон регламентируется договорами и соглашениями, предусматривающими режим наибольшего благоприятствования.

Высокие Договаривающиеся Стороны способствуют развитию экономических взаимоотношений на всех уровнях управления хозяйством, созданию и функционированию совместных литовско-российских и российско-литовских предприятий и организаций, а также развитию взаимосвязей между индивидуальными предпринимателями.

Высокие Договаривающиеся Стороны заблаговременно информируют друг друга об экономических решениях, которые могут затрагивать права и законные интересы другой Высокой Договаривающейся Стороны, взаимосогласованные в сфере двусторонних отношений.

Статья 11

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика выражает свою особую заинтересованность, а Литовская Республика берет на себя обязательство содействовать в сохранении благоприятных условий хозяйственного и национально-культурного развития Калининградской области. Эти условия будут урегулированы специальным соглашением Высоких Договаривающихся Сторон.

Статья 12

Высокие Договаривающиеся Стороны заключат специальные межправительственные соглашения в области финансово-валютных

отношений, банков, торгового обмена, движения ценных бумаг, платежей, цен, таможенных и транспортных тарифов. Данный перечень не является исчерпывающим. Соглашениями будут определены механизм и сроки перехода на расчеты по мировым ценам.

Статья 13

Высокие Договаривающиеся Стороны самостоятельно регулируют отношения собственности на своей территории.

Правовой режим государственной собственности, собственности юридических лиц и граждан одной Высокой Договаривающейся Стороны, находящейся на территории другой Высокой Договаривающейся Стороны, регулируется законодательством Высокой Договаривающейся Стороны местонахождения собственности, если иное не предусмотрено отдельными соглашениями между Высокими Договаривающимися Сторонами.

Неурегулированные вопросы отношений собственности, находящейся на территориях Высоких Договаривающихся Сторон, будут разрешаться Высокими Договаривающимися Сторонами с помощью правовых процедур при участии, в необходимых случаях, третьих сторон.

Все иные вопросы отношений собственности, затрагивающие интересы Высоких Договаривающихся Сторон, подлежат регулированию отдельными соглашениями.

Статья 14

Высокие Договаривающиеся Стороны, обеспечивая транзитные грузовые и пассажирские перевозки через собственные морские, речные и воздушные порты, железнодорожную и автодорожную сеть и трубопроводы, заключают специальное соглашение об урегулировании, без какой-либо дискриминации, вопросов транзита грузов и пассажиров через свои территории.

Статья 15

Высокие Договаривающиеся Стороны будут проводить такую экономическую политику, которая способствовала бы становлению разнообразных связей Сторон и их интеграции в международное экономическое пространство.

Статья 16

Настоящий Договор является двусторонним и не затрагивает отношений Высоких Договаривающихся Сторон с третьими сторонами.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут заключать дополнительные соглашения на основе принципов, сформулированных в настоящем Договоре.

Статья 17

Двусторонние консультации между Высокими Договаривающимися Сторонами по вопросам выполнения настоящего Договора будут проводиться по мере необходимости, но не реже одного раза в год.

Все спорные вопросы, которые могут возникнуть в связи с толкованием и выполнением настоящего Договора, подлежат разрешению путем двусторонних консультаций на соответствующем уровне.

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон оставляет за собой право в рамках консультаций инициировать переговоры о целесообразности продолжения действия настоящего Договора или отдельных его статей.

По взаимному согласию Высоких Договаривающихся Сторон положения настоящего Договора могут быть дополнены или изменены в порядке, установленном Высокими Договаривающимися Сторонами.

Статья 18

В целях содействия реализации положений настоящего Договора, в том числе статей 4 и 5, Высокие Договаривающиеся Стороны намерены по мере необходимости и при взаимном согласии совместно создавать соответствующие комиссии.

Порядок формирования и функционирования, а также компетенция комиссий, создаваемых в соответствии с настоящей статьей, будут определены специальными соглашениями Высоких Договаривающихся Сторон.

Статья 19

Высокие Договаривающиеся Стороны считают целесообразным осуществить обмен полномочными представительствами.

Статья 20

Настоящий Договор подлежит ратификации. Обмен ратификационными грамотами состоится в Вильнюсе.

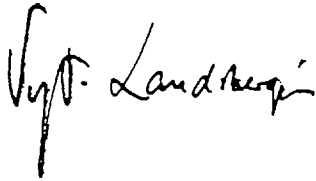
Настоящий Договор вступает в силу в день обмена ратификационными грамотами.

Настоящий Договор заключается сроком на десять лет, за исключением статьи 1 Договора, срок действия которой неограничен. Действие настоящего Договора будет затем автоматически продлено на тот

же срок, если ни одна из Высоких Договаривающихся Сторон не менее чем за шесть месяцев до истечения его срока не заявит путем письменного уведомления о своем желании не продлевать его или внести в него изменения.

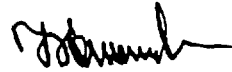
Совершено в Москве 29 июля 1991 года в двух экземплярах, каждый на литовском и русском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

За Литовскую Республику:

Витаутас Ландсбергис

За Российскую Советскую
Федеративную Социалистическую
Республику:

Борис Ельцин